

1212] Het heeft het bestuur geërgerd dat de justitiële gecommiteerden op instigatie van pakhuismeester Bangeman over een ondergewicht van $372\frac{1}{2}$ lb, of $\frac{3}{4}$ %, op uitgewogen kruidnagels al te lichtvaardig de eed hebben afgelegd. Toen het tot de leverantie daarvan aan de kooplieden kwam, weigerden ze dat echter en beweerden dat er betrouwbaar gehandeld was met het argument dat justitiële gecommiteerden daarop nimmer speciaal de eed hadden afgelegd. Hoewel de Hoge Regering dit met tegenzin heeft vernomen, heeft zij, omdat er van fraude geen sprake was, ditmaal van een boete van een maand gagie voor deze gecommiteerden afgezien. Wel is goedgekeurd dat pakhuismeester Bangeman tot verbeuring van zes maanden gagie werd veroordeeld. [fol. 1213] Aangaande de verkoop van handelswaren blijkt uit de brief van het bestuur dat 18.660 lb overgebleven Satsumase kamfer met veel moeite tegen 24 stuiver het pond aan de makelaars is opgedrongen. Daar dit in het belang van de Compagnie was, is men ermee akkoord gegaan. Men is niet alleen tevreden over de ruwe winst van f 133.364, of $85\frac{5}{8}$ %, die op de lading van de Velsen, die het voorafgaande jaar het laatst uit Surat is teruggekeerd, is gemaakt, maar vooral over het behaalde rendement op de dit jaar teruggekeerde vier schepen van f 953.213, of 133 %. Volgens de resolutie van 28 mei 1765 is ten aanzien van de Velsen met de makelaars in een contract een dergelijk rendement bedongen, namelijk Japans staafkoper met 140 % winst, het staafijzer met $48\frac{5}{8}$ %, het staal in staven met $46\frac{1}{4}$ %, het Malakkase tin met $29\frac{3}{4}$ %, de olifantstanden met 7 %, de poedersuiker met $106\frac{6}{8}$ % en de kandisuiker met $50\frac{1}{8}$ % winst. [fol. 1214] Dit jaar zijn voor de ladingen van de Renswoude, Lekkerland, Amerongen en 's Compagnies Welvaren de volgende percentages bedongen: het Japans staafkoper 133 % winst, het staafijzer $53\frac{5}{8}$ %, het Malakkase tin $29\frac{3}{4}$ %, de rode menie $51\frac{1}{8}$ %, de arak $46\frac{7}{8}$ %, de Jakatrasede poedersuiker 100 %, de Javasede poedersuiker $163\frac{3}{8}$ % en de kandisuiker met $42\frac{3}{8}$ % winst. Hoewel men in het algemeen tevreden is, vindt men de prijs voor het tin karig en tracht men voor het ijzer en staal meer te bedingen. Betreffende het eerstgenoemde schip maakte men dezelfde aanmerking. Daar het Japans staafkoper 7 % minder opbracht dan het voorafgaande jaar, is er krachtig op aangedrongen de winst tot zeker niet minder dan 150 % te verbeteren, omdat op de bestelling van 600.000 lb maar 400.000 lb geleverd kon worden. [fol. 1215] Er waren bedenkingen over de vorige aanvoer, zodat de voorraad groot is geweest. Maar door de huidige beperkte aanvoer en bij een goede afzet hoeven er voor de komende tijd geen zorgen gekoesterd te worden over een te grote voorraad. De specerijen zijn met de gebruikelijke winst verkocht. Op de klacht van het bestuur dat door de grote hitte de planken van de kisten met specerijen splijten, waardoor er veel verloren gaat, zijn deze van binnen met stromatten bekleed. Met hoopt maar dat de handel zal voortgaan. Met is tevreden over de inkoop van het vorige jaar. De bestellingen voor Indië, zowel als voor Nederland zijn uitgevoerd en er wordt gehoopt dat de kwaliteit van de laatst genoemde partij goed zal zijn. [fol. 1216] Daar is sterk op aangedrongen. In de brief van 10 april 1766 schreef het bestuur dat het nog niet tot de aanbesteding van nieuwe inkoop was overgegaan, omdat de leveranciers een hogere prijs verlangden, terwijl men die juist omlaag wilde brengen. Het bestuur verwachtte dat dit zou lukken en de directeur schreef in zijn aparte brief van enige dagen later dat hij daar goede hoop op had. Er is mee ingestemd dat de waarde van de geschenken in 1764/65 in vergelijking met 1763/64 met een verkoopprijs van f 493 zijn vermeerderd. De verkoopprijs bedroeg f 8787. De makelaars voerden aan dat ze er niet genoeg aan hadden, omdat de prijzen al gedurende enige jaren verlaagd waren. Daar er met de buitengewone geschenken, die bij inkoop f 6479 waard waren, niets bedenkelijks was gebeurd, is er ook geen opmerking over gemaakt. Evenmin was dit het geval met gewone geschenken te Broach t.w.v. f 1834 bij verkoop en de buitengewone van f 757 bij inkoop, of in contant. [fol. 1217] Op deze rekening was een voordelig saldo van f 3462, daar de rekening van de tol op de goederen die overzee zijn verzonden, door een lagere taxatie van de textiel met een gelijk bedrag is verminderd. In 1764/65 hief de Compagnie aan tol op aankomende en vertrekkende particulieren f 1284 en bracht het heerlijke recht op het kleinzegel f 591 op. De negotieboeken over 1763/64 zijn niet op tijd ontvangen en arriveerden helaas pas met die van 1764/65. Er is